

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду Краљев трг до Управе града Београда, а у унутрашњости код овлашћених скуљача или на пошти. Цена је листу: седима, које улазе у састав општине а која је већ претплаћена, чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у опште годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механицима из унутрашњости годишње 16, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 8, полугодишње 5 динара, ну они се по овој цени могу претплатити само преко својих командира полицијских односно пограничних одреда. Надлештвима у опште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи не враћају се.

ВЕРТИЛОНАЖ

И ЊЕГОВА ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА

— Д. Ђ. Алимпић —

(НАСТАВАК)

(7)

6. Нос (сл. 14).

Нос је орган, који највише доприноси особеном изгледу лица једне индивидуе. Посматран с профила, он нам показује:

- Издубљеност свога корена,
- Општи правац својих леђа,
- Нагиб своје основе и
- Своје димензије.

а) *Корен носа*. Под кореном носа разуме се издубљеност, више или мање наглашена, која се налази на горњем делу носа, између очију, а испод основе чела (А).

Ступањ ове наглашености изражен је изразима: *мали, средњи и велики*.

б) *Правац леђа носа*. Леђима носа назива се линија, која почиње од корена и иде до краја носа (А. Б.).

Према правцу ове линије, нос може бити:

- издубљен*, ако се она — поменути линија одмах испод корена носа повија а при врху уздиже;
- прав*, ако је она права од корена па до краја носа;
- испуцан*, ако је правац леђне линије у облику полу-месеца, и
- изломљен*, ако је леђна линија преломљена на два крака, који међу собом образују један туп угао.

Сваки од означених израза подобан је да буде умањен или ојачан помоћу заграђивања или подвлачења, те према томе, целокупна серија за означавање правца леђа носа биће ова:

- нос *веома издубљен*,
 » *издубљен*,
 » *мало издубљен*,
 » *прав*,
 » *мало испуцан*,
 » *испуцан*,
 » *веома испуцан*,
 » *мало изломљен*,
 » *изломљен*,
 » *веома изломљен*.

Ако леђа носа представљају још и искривљеност, т. ј. ако су преломљена на два, три или више места, онда се сваком од наведених израза може додати још и израз „*искривљен*“, који је такође подобан, да буде ојачан или умањен (помоћу подвлачења или заграђивања).

в) *Нагиб основе носа*. Под основом носа разуме се линија, која прати слободну ивицу ноздрва до краја носа (Б. В.).

Посматрана према замисленој хоризонталној равнини, која би пролазила кроз слободне крајеве ноздрва, ова линија може бити:

- уздигнута*, ако иде више хоризонталне равнине;
- хоризонтална*, ако се с њом поклапа, и
- спуштена*, ако пролази испод хоризонталне равнине.

Ако крајње изразе појачамо или ослабимо познатим нам путем, онда ћемо за бележење нагиба основе носа имати ову скалу:

- веома уздигнут*,
уздигнут,
мало уздигнут,
хоризонталан,
мало спуштен,
спуштен,
веома спуштен.

г) *Димензије носа*. Са гледишта димензија на носу треба посматрати:

- његову висину*,
- испуцаност* и
- ширину*.

а) *Под висином носа* разуме се одстојање од најдубље тачке његовог корена, па до слободне ивице ноздрва (А. В.).

б) *Испуцаност* — кривина носа јесте одстојање, које поставља најистакнутију тачку — врх носа, од тачке на којој је ноздрва за образ спојена. То је, управ рећи испуцаност ноздрве.

Ове две димензије посматрају се увек с профила.

γ) *Ширина носа* представљена је у највећем хоризонталном растојању између крила носа — два побочна дела носа, који су доле ограничени двама отворима ноздрва, а према образу једним троуглом, више или мање продуженим.

Свака од ових димензија носа, изражава се помоћу једног од израза за димензију т. ј. *мала, средња, велика*.

Особености носа

Особености носа односе се поглавито на линију његових леђа, његов крај, ноздрве и корен.

Често пута налази се на горњој површини леђа, од прилике за 2 см. испод корена, једна испуцаност у виду маслинке која, ако је знатно наглашена, може дати носу нарочити изглед. Ова особеност означаје се изразима: *нос нераван*.

Изразима: *нос сиљоштен*, *нос разбијен* или *сломљен*, означаје се носеви, који су таквим постали услед каквог несрећног случаја.

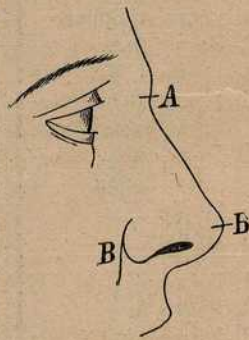
Ако се на крају носа налази једна мала равнина у виду троугла, означаје се то изразима: крај носа *нераван*, а ако рскавице, које образују крај носа, чине, свако за себе, по једну испуцаност, каже се, да је *крај носа раздвојен*.

Помињемо још: *нос повијен* у десно или у лево, *нос згуљен*, *шиљаст*, *дебео*, *широк*, *бубуљичав* и т. д. за које изразе није потребна нарочита дефиниција.

Преградом носа назива се рскавица, која дели ноздрве. Ако ова ивица прелази доњу ивицу ноздрва, каже се, да је *нос са отвореном преградом*.

Не треба заборавити још *ноздрве састављене*, *посувраћене*, *танке* и *дебеле*, што се у пракси доста често сусреће.

(Наставиће се.)

Сл. 14.

АДМИНИСТРАТИВНА ПОДЕЛА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

(ПО СЛУЖБЕНИМ ПОДАЦИМА)

II. Руднички округ

околуно место варош Чачац

срезови: драгачевски, жички, качерски, љубићки, моравички, студенички, тако-ски и трнавски

I. Драгачевски — среско место Гуча

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и засе-лака који општину сачињавају
1	Горачићска	1	Горачић
		2	Губеревац
2	Гучка	1	Вича
		2	Гуча варошица
		3	Гуча село
		4	Живица
		5	Кривача
		6	Рти
3	Дљинска	1	Дљин
		2	Лисице
		3	Лучани
4	Д. Крваричка	1	Вирово
		2	Г. Крваричка
		3	Д. Крваричка
		4	Лисе
5	Дучаловачка	1	Дучаловић
		2	Марковица
		3	Негришори
		4	Тијање
		5	Ртари
6	Зеочка	1	Граб
		2	Зеоке
		3	Пухово
		4	Рогача
7	Каонска	1	Брезовица
		2	Властељица
		3	Горњи Дубац
		4	Доњи Дубац
		5	Каона
		6	Милатовићи
8	Котрашка	1	Бели Камен
		2	Вучковица
		3	Котража
		4	Пшаник
9	Лучка	1	Лиса
		2	Луке
		3	Осоница
10	Миросалјачка	1	Драгојевац
		2	Миросалјци
		3	Трешњевица
		4	Церова
11	Прилипачка	1	Бераћ
		2	Крстац
		3	Лопаш
		4	Пилатовићи
		5	Прилипац

II. Жички — среско место Краљево

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и засе-лака који општину сачињавају
1	Адранска	1	Адрани
		2	Грдица
		3	Јарчујак
		4	Милочаја
		5	Мусина Река
		6	Поповићи
2	Врдилска	1	Врдила
		2	Дедојевци
		3	Драгићи
		4	Пекчаница
		5	Рођевићи
3	Врпска	1	Врба
		2	Вранеш
		3	Драгосинци
		4	Заклопача
		5	Метикоше
		6	Ратина
4	Гокчаничка	1	Гокчаница са за-селком Бораво
		2	Заступње са за-селком Међуреч
		3	Предоли са засел-ком Попова Река
		4	Рудњак са засел-ком Равни
		5	Церје
		6	Црвањ
5	Жичка	1	Брезна
		2	Готовац
		3	Занчањи
		4	Каменица
		5	Кованлук
		6	Ковачи
		7	Крушевице
		8	Матаруга
		9	Мељаница
		10	Рибница
6	Канаревска	1	Богутовац
		2	Канарево
		3	Лопатница
		4	Маглич
		5	Прогорелица
		6	Чибуковац
7	Краљевска	1	Краљево (варош)
8	Подунавачка	1	Вукушица
		2	Грачац
		3	Отроци
		4	Подунавци
9	Самалска	1	Буковица
		2	Мрсаћ
		3	Самале
10	Сирчанска	1	Опланић
		2	Сирча
		3	Трговиште

III. Качерски — среско место Рудник

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и засе-лака који општину сачињавају
1	Бољковачка	1	Бољковац
		2	Доњи Бањани
		3	Лалинци
		4	Ручићи
		5	Угриновци
		6	Штавица
2	Драгоњска	1	Босути
		2	Драгољ
		3	Трудељ
3	Колањевачка	1	Живковци
		2	Калањевци
		3	Паланица
		4	Шутци
4	Моравичка	1	Бранчићи
		2	Гукош
		3	Дићи
		4	Козељ
		5	Липље
		6	Моравци
		7	Ивановци
5	Рудничка	1	Војковци
		2	Гуришевици
		3	Заграђа
		4	Јарменовци
		5	Манојловци
		6	Рудник
6	Шилопајска	1	Давидовица
		2	Крива Река
		3	Мутањ
		4	Рељинци
		5	Церова
		6	Шилопаји

IV. Љубићки — среско место Пријељина

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и засе-лака који општину сачињавају
1	Бресничка	1	Бечањ
		2	Бресница
2	Коменичка	1	Врчани
		2	Видова
		3	Јанчићи
		4	Пријевор
		5	Рошци
3	Љубићска	1	Балуга
		2	Коњевић
		3	Љубић
		4	Прељина
4	Мијоковачка	1	Вранићи
		2	Гор. Горевница
		3	Мијоковци
		4	Милићевци
		5	Ракова
		6	Трбушани
5	Мојсињска	1	Горња Тречпа
		2	Доња Тречпа
		3	Мојсиње
		4	Станчићи

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
6	Мрчајевачка	1	Д. Горевница
		2	Катрга
		3	Мрчајевци
7	Прислоничка	1	Брђани
		2	Прислоница
		3	Соколићи
8	Островачка	1	Остра са заселком Вујетинац
9	Тавничка	1	Лађевци
		2	Обрва
		3	Тавник
		4	Цветке

V. Моравички — среско место Ивањика

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
1	Брезовска	1	Брезова са заселцима: Јуришићи, Катићи, Равна Гора и Кацело
		2	Шареник са заселцима: Бел. капе, Маће, Радојчићи, Стишовићи и Чепово
2	Ивањичка	1	Бедна Варош са заселцима: Бујићи, Глијеча и Шљивићи
		2	Будажеља са заселцима: Старчевица и Читлук
		3	Ивањика (варош) са заселком Јавор улица
		4	Свештице са заселком Црљево
		5	Шуме са заселцима: Сађевац и Ранчићи
3	Јаворска	1	Деретин са заселцима: Зечевићи и Матићи
		2	Кушић са заселцима: Варице, Јавор, Овча Стијена и Тисовица
		3	Маскова са заселцима: Под Јавор и Страгарчина
		4	Опаљеник са заселцима: Јованчевићи, Копривница и Миланца
		5	Сивчина са заселцима: Баре, Буројевићи, Јевац, Калуши и Планиница
		1	Васиљевићи са заселком Бојовић

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
2		2	Вучак са заселцима: Бабићи, Вукојевићи, Дирићи, Ђурђевићи, Ладојевићи, и Опорац
3		3	Ерчеге са заселцима: Варјачићи, Грабежићи, Зебићи, Милишићи, Рогопеч, Спасовићи, Уруповићи и Косовићи
4		4	Медовине са заселцима: Дивља Река, Јекићи, Каршићи, Пискавац, Површковићи, Пупарићи, Северовац и Ступске Ливаде
5		5	Равна Гора са заселцима: Видојевићи, Ношница и Цветковићи
6		6	Смиљевац са заселцима: Јевик, Ковиље, Стеник и Чекановић
4	Ковиљска	1	Братљево са заселком Мало Брежљево
		2	Глеђице са заселцима: Нешовићи, и Подкобиље
		3	Комадине са заселцима: Липани и Плавчевићи
		4	Коменица са заселцима: Парезани и Принчево Брдо
		5	Косовица са заселком Бутково
		6	Мана са заселцима: Василијевићи, Вучићевићи и Ђорђевићи
		7	Ровине са заселком Руда Гора
		8	Рокци са заселцима: Бујићи, Грбовићи, Зарићи, Калуши, Маричићи, Перишићи и Станићи
5	Косовичка	1	Брусник са заселцима: Коритник, Котлови, Крњани, Лесковица, Остатича, Планиница, Плачник, Папуљу, Ракаси, Ратари, Угљари, Црна Река, Чапорићи — речице и Шопаловићи
6	Остатичка	1	Васиљевићи са заселком Бојовић
		1	Вијоница са заселцима: Вулет-

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
2		2	Врмбаје са заселцима: Богићевићи, Брадуљина, Глуци, Градина, Долови, Миздраци, Придворица и Усиље
3		3	Добри До са заселцима: Ајдучко брдо, Ограђеник и Тутићи
7	Придворичка	1	Дубрава са заселцима: Буковица, Ђурићи, Јевац, Кленани, Належ и Церова
		2	Прилике са заселцима: Варјача, Кисел-вода, Присоје, Ријека, Рабриновић, Подмаглич и Стјепице
		3	Радаљево са заселцима: Брђани, Гајани, Дубље, Дубоки, Ђаковић, Пајевићи и Подградина
8	Приличка	1	Бања са заселцима: Дрење и Шутановина
		2	Баре са заселцима: Жупање, Копривница и Попе
		3	Војмиловићи са заселцима: Багати и Накрвеник
		4	Ковачи са заселцима: Дубрава, Жерађе и Добрчин
		5	Раковац са заселком Мечари
1	Вањска	1	Црна Глава са заселцима: Боће, Вележ и Чомале
		1	Баљевац са заселцима: Черене, Шашево и Шумник

VI. Студенички — среско место Рашка

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
1	Вањска	1	Бања са заселцима: Дрење и Шутановина
		2	Баре са заселцима: Жупање, Копривница и Попе
		3	Војмиловићи са заселцима: Багати и Накрвеник
		4	Ковачи са заселцима: Дубрава, Жерађе и Добрчин
		5	Раковац са заселком Мечари
		1	Црна Глава са заселцима: Боће, Вележ и Чомале
		1	Баљевац са заселцима: Черене, Шашево и Шумник

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
2	Брвеничка	2	Беоци са заселцима: Брвеник, Гостирадићи и Штук
		3	Бела Стена са заселцима: Жижавци, Јаран До и Лучице
		4	Брвеница са заселцима: Грађевац, Луковик и Паклење
		5	Побрђе са заселцима: Бичела, Боровак и Река
		1	Бинићи са заселцима: Бечевари, Доњи Градац, Котража и Малошево
		2	Градац са заселцима: Крушевица, Пометина и Сремче
		3	Дражинићи са заселцима: Грабовик, Зацкуље, Јаблановик и Ржани
3	Градачка	4	Зарево са заселцима: Двориште, Риљин До, Луке и Чешилари
		5	Рудно са заселцима: Буче, Велење, Габеле и Гладнице
		1	Бзовик са заселцима: Грајићи, Дебели Јасен и Страшње
		2	Милићи са заселцима: Борково, Пурице, Раленовићи и Шиће
		3	Мланча са заселцима: Красино Брдо и Рудник
		4	Орља Глава са заселцима: Бојали, Чаља и Шољаћи
4	Мланачка	5	Савово са заселцима: Главаче, Орница, Поноре и Церова
		1	Бадањ са заселком Бабин Поток
		2	Жутице са заселком Ора
		3	Корлаћи са заселком Радошићи
		4	Кремићи са заселком Мислопоље
		5	Курићи са заселком Лачанијевићи
		6	Павлица са заселком Прибој
		7	Пискања са за-

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
5	Павличка		селком Шљивовица
		8	Поцесје са заселком Лучно
		9	Рвати са заселком Радојевина
		10	Семетеж са заселком Драгодањ
		1	Бељак са заселцима: Џепе и Шипачине
		2	Гувниште са заселцима: Рајчићи и Тијоце
		3	Јариње са заселцима: Карадак и Попово Село
		4	Казнојевићи са заселком Шариељ
		5	Лисина са заселком Присојник
		6	Муре са заселком Исево
		7	Ново Село са заселком Чајетина
6	Рудничка	8	Рудница са заселком Бистрица
		1	Брезова са заселцима: Гадовићи, Гуштерица и Полеж
		2	Бресник са заселцима: Гебела, Дубочица и Растинште
		3	Врх са заселцима: Деспотовица и Коменска
		4	Долац са заселцима: Лесковица, Рајин До и Ровине
		5	Долови
		6	Ђакова са заселком Калудра
		7	Засад са заселцима: Врањево и Обарак
7	Студеничка	8	Река са заселком Избице
		1	Боровићи са заселцима: Ладојевићи и Равни
		2	Милатковићи са заселцима: Бањска, Двориште, Жари и Силожеци
		3	Плешин са заселцима: Бркуше, Ивање и Саси
		4	Себимиље са заселцима: Бели Поток, Кангјевац, Лазе, Пиваждол, Река и Глаччина
8	Трнавска	5	Трнава са заселцима: Бело Поље, Вритне, Драганићи и Носељин

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
9	Рашка	1	Варево са заселком Власово
		2	Варош са заселком Рашка
		1	Полумир са заселцима: Кремник, Луке, Одмење, Паћарна, Сеони и Старо Село
		2	Тадене са заселцима: Доњини, Коњека, Лозно, Пијавци, Сеници, Тепечи и Џепи
10	Ушћанска	3	Ушће са заселцима: Бровац, Жељезница, Коњеани, Краљи, Прћани и Слатина

VII. Таковски — ср. место Г. Милановац

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и заселака који општину сачињавају
1	Бањанска	1	Бањани
		2	Бах
		3	Г. Бранетићи
		4	Лозањ
		5	Озрен
		6	Полом
		1	Беришићи
		2	Брајићи
		3	Брезани
		4	Коштунићи
		5	Леушићи
2	Брезанска	6	Срезојевци
		7	Теочин
		1	Брусница
		2	Грабовица
		3	Јабланица
		4	Луњевци
3	Брусничка	5	Семедражи
4	Г.-Милановачка	1	Вар. Милановац
		1	Бело Поље
		2	Гор. Црнуће
		3	Гор. Врбава
		4	Доњ. Врбава
		5	Доње Црнуће
		6	Липовац
5	Гор.-Црнућска	7	Прњавор
		1	Велеречи
		2	Красојевићи
		3	Мајдан
		4	Невади
6	Мајданска	5	Сврачковци
7	Прањанска	1	Прањани
		1	Врчани
		2	Д. Бранетићи
		3	Дренова
		4	Калиманићи

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и засе- лака који општину сачињавају
8	Таковска	5	Клатичево
		6	Лочевци
		7	Љеваја
		8	Љутовница
		9	Накучани
		10	Синошевићи
		11	Таково
		12	Шарани

VIII. Трнавски — ср. место Чачак

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и засе- лака који општину сачињавају
		1	Вањица
		2	Заблаћа

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и засе- лака који општину сачињавају
1	Јежевичка	1	Јежевица
		2	Кукићи
		3	Липница
		4	Рајац
2	Лазачка	1	Бабино Поље
		2	Горичани
		3	Жаочани
		4	Качулице
		5	Лазак
		6	Мршипци
		7	Петница
		8	Премећа
		9	Слатина
		1	Јездина
		2	Лозница

Тек. број	Назив општина	Тек. број	Назив села и засе- лака који општину сачињавају		
3	Паковраћска	3	Паковраћ		
		4	Парменац са за- селком Међувршје		
		5	Придворица са заселком Бељина		
		6	Риђаге		
		4	Трнавска	1	Балула
				2	Вапа
3	Виљуша				
4	Кулиновци				
5	Лтеница				
6	Трнава				
5	Чачанска	1	Чачак		

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Од једног општинског писара добили смо једно овакво питање:

Да ли земљоделац, који је у кући сâм пореска глава, а има преко 8 дана ораће земље и кућу с плацем од једнога дана, — може да прода онај вишак свога имања који му претиче преко онога које му штити § 471 грађ. поступка, кад тај земљоделац има поред себе у кући и живу мајку. Све ово имање остало је овоме земљоделцу у наслеђе од оца који је пре две год. умро.

Ми му на ово питање одговарамо ово:

По § 413 грађанског законика, жена, по смрти свога мужа, остаје као удовица на уживању добара мужевљевих и ужива их заједно са онима који су и за живота мужа јој у уживању учествовали.

Према овоме дакле, свака мати по смрти њенога мужа, има законом право уживања на целокупном имању које је иза мужевљеве смрти остало, и по томе, њен син и наследник не може од тога имања апсолутно ништа отуђити без њенога одобрења.

У конкретном случају, земљоделац, *без одобрења своје матере*, — која по наведеном законском пропису има право удовичког уживања на целокупном имању мужевљевом, — *не може отуђити ништа од имања које му је иза умрлог оца остало*; а, са материним одобрењем, могао би, према § 471 грађанског судског поступка, продати сав онај вишак од имања које му претече преко 5 дана ораће земље и куће са окућницом од једнога дана, пошто у кући осим њега нема више ни једне пореске главе.

* * *

Један општински писар пита нас за објашњење:

Да ли општински судови, по § 192 грађанског поступка, могу, сем облигација у вредности до 200 динара, потврђивати и уговоре, „ма какве садржине“, и друге исправе до горње вредности или не?

Ми му на ово питање одговарамо:

Да општински судови по наведеном законском пропису, могу, осим облигација до 200 динара закључно, потврђивати још и уговоре и све остале исправе до оне вредности, за које су по § 6 грађ. поступка, општински судови надлежни да суде спорове, који би на случај неиспуњења исправе могли произаћи.

Али, оне уговоре, које § 539 грађанског законика, нарочито забрањује, не може потврђивати ни једна власт па ни општински судови. По томе и § 538 реченог закона, уговор не може бити „ма какве садржине“ већ се он може само о оним стварима учинити, које међ људима пролазе, и, које су могуће и дозвољене.

* * *

Од једног општинског писара, добили смо овакво питање:

По садањем закону о устројству општина и општинских власти, председнике сеоских општина поставља господин ми-

нистар унутрашњих дела. Па, како исти г. министар својим претписом поставља и остале званичнике (практиканте) у своме ресору, то, овај општински писар, — сматрајући по томе, да општински председници долазе у категорију државних званичника, — пита нас:

1, да ли се председник општински може по III части кривичног закона за учињене иступне кривице, казнити затвором или не?

2, да ли за неуредности председника општинских у дужности, важе одредбе закона о устројству општина и општинских власти? и,

3, да ли и за општинске председнике, у случају осуде за учињену какву иступну кривицу, важи § 26 полицијске уредбе, или не?

Ми му на ова питања одговарамо:

1, да се председници општинских судова не могу ни у ком случају рачунати у категорију државних званичника, ма да их на та звања поставља господин министар унутрашњих дела, јер су они по закону о општинама, чисто општински часници.

2, да председници општински, као и остали грађани, подлеже суђењу надлежних власти, за све учињене иступне кривице о којима је реч у III части кривичног закона, и, да се могу казнити свима оним казнама које закон за учињену иступну кривицу одређује, па наравно, и затвором. Али, с обзиром на ту околност, што они, као председници општински, по својим положајима долазе у ред оних грађана, који су одликовани нарочитом почашћу, у овоме случају звањем председничким, дотичне власти које над њима изричу осуде за иступне кривице, позване су, да им с погледом на § 26 полиц. уредбе, досуђену казну затвора замењују новчаном казном, у смислу § 318 казне-ног законика; и

3, да, за неуредности председника општинских у службеној дужности, важе и сада све одредбе закона о устројству општина и општинских власти, без икаква обзира на то, што председнике по сеоским општинама поставља министар унутрашњих дела.

РЕШЕЊЕ ЗАГОНЕТКЕ

ИСТИНИТ ДОГАЂАЈ

Ўзбуна, која је овога јутра владала у просторијама дворца Вилсхаген, беше неописана. — Ствар је била у овоме: Уплашеног изгледа беше ушао Фридрих, господарев послужитељ, у собу за млађе, где се као обично свако јутро, на доручак беху скупили: кухињски персонал, кочијаш, коњушар, вратар и обе собарнице, па им јави, да је соба господина барона на првом спрату заључана, и да ни после дугог и јаког куцања није отворена. Кочијаш примети на то, да господин барон још спава. Ако је у овом часу — седмом — и био случај, који се није десио за десет година, од како је Фридрих код барона у служби, још никад, то се он ипак одлучи, да привремено послуша кочијашев

савет. У седам и по часова оде он опет горе, али ни овога пута не доби никакав одговор, као ни у следећем сахату. Сад се и кочијаш узнемири: помоћу једне полуге отворе врата, једина која воде из баронове собе у ходник, јер су остала једном приликом из неких разлога по његовој жељи била зазидана. И сад се указа ужасан приказ. У соби за играње лежаше барон на канабету са плавим, развученим лицем — он беше лешина.

У кући се потом подиже велика узбуна и пометња. Остали појурише такође горе, да својим очима виде ужас. Још убијен као у самртној борби, лежао је леш на јастуку. Лице му је било страшно погледати. Очи укочено гледаху испред себе, а уста чврсто стиснута. На устима се виђаше бела пена, а за вилицу се залепила кап крви, која је исцурила из уједене усне. На поду лежаше разбијена винска чаша, из чијих се парчета још сијаше златно бело вино. На столу беше разбацан један шпил карата, једна празна и пола друге винске боце и тањираш за пепео, пуно испушених цигара, све као да се мртавац тек дигао од стола. Смрт га је дакле нашла сасвим изненада. Мора бити да му је срчани напад прекратно живот.

Прво се вратари поврати присуство духа. Пре свега мишљаше да се мора трчати у полицију, па онда лекару. Прво предузе сам, а лекару отрча кочијаш. Пре тога вратар извуче кључ, да се не би у соби штогод дирало. Остала послуга потом уклони се с чуђењем и јадиковањем.

После четврт часа полиција беше на месту. Беше дошао сам комесар, човек крупног раста и јаког састава, чији оштар поглед, енергично и интелигентно лице, даваху сведоџбу о његовој дугој делатности у служби. Не обзирајући се на кукање жена, нареди, да се отвори соба, док оба полицајца, која су с њим дошла, осташе у ходнику. Собару заповеди да остане. После неколико минута дође и лекар.

— Овде имамо неприродну смрт — изјави овај по кратком прегледу леша — барон је умро од отрова. И то, како изгледа од цианкалиума. Очеvidно, дакле, самоубијство.

— Најмање изгледа да је то — рече комесар, — јер би у том случају покојник оставио какву изјаву.

И својим оштрим погледом прелете целу собу. Али ни на столу, нити на ком другом месту, не беше никакве хартије.

— Могуће у којој другој соби — рече лекар — можда у соби за рад.

— Ви познајете положај одаја?

— Само врло површно; барон ме је једном звао због рањене ноге, отуд се опомињем. Може нас водити послужитељ.

Обојица пођоше за Фридрихом у собу за рад. Све беше отворено. На њему лежаху доста писама и брошура, све у неуредном стању. Комесар пажљиво разматраше хартије, од једном узв једну малу цедуљу и пажљиво читаше.

— Имате право — рече потом и пружи је лекару.

Писамце гласаше:

„Одношаји, који нису за јавност, нагоне ме, да учиним што пре крај своје животу. На то сам се решио после дугог и зрелог размишљања. Молим да се не предузимају никаква истраживања о узроку мога самоубијства, јер је исто најинтимније природе, и поред свију мука не може се открити. Мој је тестаменат одавно код суда депонован, и садржи блика одређења о мојој заоставштини. Ото ал. Вилсхаген“

Потези пера — матинска слова — бежу мушки и крупни и без икакве замерке од дрхтања, што би било појмљиво пред блиском смрћу.

— Кад мислите да је наступила смрт? — упита овај.

— Леш је већ хладан и укочен, најмање пре десет часова.

— Сада је девет. То је онда било синоћ око 11 часова.

Лекар ово потврди. Тада упита, сме ли се удавити, пошто је већ време, у које посећује болеснике. Комесар га не требаше више, те пошто оде лекар, осташе сами комесар и послужитељ.

— Чудновато — рече за себе — кад неко хоће себи да одузме живот, то обично уреди најпре своја писма. Пре свега неће их оставити овако растурене и на очи целога свету. Затим опет посматраше цедуљу у својој руци, која садржаваше изричну потврду о самоубијству.

— Познајете ли баронов рукопис — упита он, подајући се једној мисли, слугу, који сад тек беше нашао своје сузе, и мирно плакаше с џепном марамом на лицу.

— О, сигурно, господине комесаре; ја сам од толико година код господина барона,

— Погледајте ову цедуљу. Је ли то његов рукопис.

Фридрих баца на-њ само летимичан поглед.

— Јесте, господине комесару, његов је.

— Хм! Сад ми испричајте како сте нашли леш.

Фридрих каза како је по старом обичају хтео да однесе у седам часова доручак господину, који увек у то доба, пошто је био страсан ранилац, сеђаше крај књига; како је напao забрављена врата, и како су, пошто су ова силом отворили, видели ужасан приказ. (Свршише се).

ЗЛОЧИН И КАЗНА

РОМАН Ф. М. ДОСТОЈЕВСКОГА

(95)

Осуда, ипак била је милостивија него што се могло очекивати, судећи по свршеном убиству, и може бити, баш по томе, што се злочинац не само није хтео да правда, него чак је као изјавио жељу, да сам себе још више окриви. Све необичне, чудне и особите околности самога дела узете су у обзир. О болесном и бедном стању, сиромаштини злочинчевој до извршења злочина није било ни најмање сумње. То, што се није окористио узетим новцем и стварима, узето је делом за утицај пробуђена кајања, делом за нездраво стање умних способности за време злочина. И та околност што је Лизавета изненада такође убијена, послужи за пример који поткрепује последњу претпоставку: човек извршује два убиства, а у исто време заборавља да су врата отворена! Напоследку, што се пријавио сам са оптужбом баш у оно време, кад се ствар необично замрсила услед лажног исказа клонула духом фанатика (Николе), и осим тога, кад на правог злочинца не само што није било јасних основа за оптужбу, него чак ни сумња се није имало (Порфирије Петровић је своју реч потпуно одржао), — све то свакако припомогло је да се ублажи казна окривљеноме.

Показаше се, осим тога, сасвим неочекивано и друге околности, које су веома ишле на руку окривљеноме. Бивши студент Разумихин, ишчепркао је однекуда доказе, да је злочинац Раскољников, док је на универзитету био, својим последњим средствима потпомогао једног свог сиромашног и јектичавог друга са универзитета, и готово га издржавао за пола године. А кад је овај умро, гледао је старог и болесног оца умрла друга (који је издржавао и хранио оца својим радом скоро од своје тринаесте године), сместио је, напоследку, тога старца у болницу, и кад је овај умро сахрањено га. Све те доставе имале су неки невољан утицај на решење судбе Раскољниковљеве. И његова бивша газдарица, мати покојне веренице Раскољниковљеве, удовица Зањичина, посведочила је, како је Раскољников, док су још у другој кући становали, код Пет Углова, за време пожара, ноћу, из једног запаљеног стана, изнео два мала детета, и том се приликом изгорео. Тај факат беше брижљиво испитан и посведочили су га добро многи сведоци. Речју, свршило се тим, да је злочинац осуђен био на рад заточника другог реда, свега на осам година, с погледом и признањем његове личне пријаве суду и неких олакшавних околности.

Још у почетку процеса мати Раскољниковљева се разболи. Дуња и Разумихин нађоше могућности да је из Петрограда одведу за време суђења. Разумихин изабра град на жељезничкој прузи и у близини Петрограда, те да би имао могућности редовно и правилно да прати сав процес, и у исто време што је могуће чешће да се виђа с Авдоњом Романовном. Болест Пулхерије Александровне беше некако чудна, нервозна, и пратило је нешто као лудило, ако не потпуно лудило, а оно бар делимично. Дуња, вративши се с последњег виђења с братом, застане мајку већ сасвим болесну, у ватри и заносу. А тог вечера се баш договорила била с Разумихином шта управо да одговори матери на њена питања о брату, па је већ и измислила, заједно с њим, читав догађај о томе, како је Раскољников отпутовао некуда из Русије, по једној нарочитој поруци, која ће му напоследку, донети и новаца и познато име. Али их пренерази, што сама Пулхерија Александрова ни о чем ни тада ни потада не распитиваше. Напротив, она је сама имала већ читав догађај о изненадну одласку синовљевом; плачући причала је како је он долазио да се с њоме опрости; при том је давала неке напомене на то, како је само њој јединој познато много шта, много врло знатних тајанствених околности, и како Рођа има много врло моћних непријатеља, тако, да се он мора крити. А

што се тиче његове будуће каријере, ној се такође чињаше она несумњива и сјајна, док пређу неке непријатељске неприлике, увераваше Разумихина, да ће њен син временом бити и државник, што доказује његов напис и његов сјајан књижевнички дар. Тај напис читала је непрестано, читала је каткад и наглас, готово па да и спава с њиме, и ипак готово није ни распитивала где се сад управо налази њен Рођа, макар што су чак очевидно избегавали да о томе говоре, — што је једино могло да покрене њену пажњу. Напоследку почеше стрепити од необичне ђутљивости Пулхерије Александровне у погледу неких тачака. Она се, на пример, није чак ни потужила на то, што од њега нема писама, док је пређе, станујући у свом градићу, и живела цигло од наде и очекивања да што пре добије писмо од омиљена сина Рође. Ова околност беше и сувише необјашњива и веома је узнемиривала Дуњу; долазаше јој помисао, да мати може бити слути штогод ужасно у судбини синовљевој, па се боји и да распитује да не би дознала штогод још ужасније. Свакако, Дуња је јасно видела, да Пулхерија Александровна није при здравој памети.

Једном, двац, уосталом, десилу се, да је сама навела разговор на оно, на што се није могло избећи; напомињала о томе где се Рођа сад налази, али кад су одговори по невољи морали бити сумњиви и дати задовољења, она је намах постајала необично тужна, невесела и ђутљива, што би потрајало врло дуго. Дуња је напоследку увидела да је тешко варати и измишљати, па закључи, да је боље савршено и ђутати о извесним тачкама; али све јасније и јасније, до очигледности, беше, да јадна мати слути нешто ужасно. Дуња се међу осталим сећала братовљевих речи, како је мати чула њене, Дуњине, речи у бунилу још оне ноћи последњег судбоносног дана, оно после сцене са Свидригајловом: па да није онда штогод чула и разабрала? Често, каткад после неколико дана суморног и жалосног ђутања и немих суза, болесница некако хистерично живахне и стане говорити гласно, готово непрекидно, о своме сину, о својим надама, о будућности... Фантазије њене биваху понекад врло чудне. Тешили су је, одобравали јој (и она је сама, може бити, јасно увиђала, да је они само теше и да јој повлађају), али она ипак говораше... На пет месеци после пријаве кривчеве би изречена и казна. Разумихин се с њоме видео у затвору, чим је то било могућно. И Соња. Напоследку дође и растанак. Дуња се клепа брату да тај растанак није за увек, тако исто и Разумихин. У младој и ватреној глави Разумихиновој утврдио се пројект да на будућност метне три, четири године, по могућности, макар почетак будућег стања, да уштеди новаца и да пређе у Сибир, где је земља богата у сваком погледу, а радника, људи и капитала мало; тамо да се настани у оном истом граду где ће бити Рођа и... да сви заједно отпочну нов живот. На растанку сви су плакали. Раскољников је у потовим данима био врло замишљен, много је распитивао о матери, непрестано се бринуо за њу. Чак се веома и мучио са ње, што је Дуњу узнемиривало. Сазнавши до ситница све о болесно стању материном веома се осумори. Са Соњом је био за све време некако врло неразговоран. Соња, помоћу новаца Свидригајловљевих, већ се давно спремила и припремила да пође са партијом заточеника, у којој ће бити и он. Између ње и Раскољникова не паде ни једна реч о томе; али обоје су знали да ће то тако да буде. На последњем виђењу и опраштању он се чудновато осмејкиваше на ватрена уверавања сестре и Разумихина о њиховој сретној будућности, кад он буде ослобођен заточења, и прорече, да ће се болесно стање материно брзо свршити несрећом. Напоследку он и Соња одоше. (Наставиће се).

ПО Т Е Р А

Михајло Стевановић, из Горње Драгуше пресудом власти среза прокупачког од 18 фебруара т. г. № 1792 осуђен је на шест дана затвора за бесправни лов. Али он, да би осујетио извршење пресуде побегао је. Начелство округа топличког актом Бр. 3417 моли све полицијске власти, да Михајла потраже и нађена њему спроведу. Он је сад у 17-ој години. УБр. 13306.

Непознати допови ноћу између 1 и 2 тек. месеца украли су Петру Стојковцу из Плеша једног коња маторог 14 година, длаке доратасто-алатасте, на челу лисаст, у предње ноге поткован турским а у задње немачким ковом. Начелство округа

крушевачког актом бр. 4749 моли полицијске власти, да лопове и покрађу потраже и да по закону поступе. УБр. 13175.

Василије Брадић, из Медвеђе, који се због крађе налазио у притвору среза трстеничког, побегао је из притвора 14 тек. месеца. Начелство округа крушевачког актом Бр. 5114 моли полицијске власти да Василија потраже и нађена њему спроведу. Он је повисок, сув, у опште црномањаст, има му до 50 година. Био је одевен у капут и панталоне од црног штофа. УБр. 13174.

Стојмен син Милана Станковића, тежака из Гргуровца, у срезу јабланичком, а округу врањском, за дело оцеубиства с предумишљајем био је стављен решењем првостепеног суда лешковачког од 20 марта прошле године Бр. 4599 под суд, у притвор и оков. Па како се Стојмен налази у бегству, то се суд обраћа актом Бр. 3624 свима полицијским властима и моли их да именованог најозбиљније потраже и нађена њему стражарно спроведу. Стојмену је 27—28 година, средњег је раста, сувоњав, жутих очију, плаве косе, испод леве или десне руке имао је зараслу рану од ватре, а на палцу једне ноге има повећу белегу од посекотине. УБр. 13145.

Мита Стојићевић и Игњат Милетић, оба из Михајловца, који су били притворени због опасне крађе, извалили су врата на затвору и побегли ноћу између 18 и 19 текућег месеца. Начелник среза подунавског актом бр. 7266 моли све полицијске власти да бегунце потраже и нађене стражарно њему спроведу. Мита је омаленог раста, у опште црномањаст, носи шшипасту браду; нема му више од 26 година. Био је одевен у сељачко одело (гуњ и чакшире). Игњат је средњег раста, у опште смеђ, брија се; њему је 32 године. Био је одевен у сељачко одело (гуњ и чакшире). УБр. 13655.

Ђорђе Живковић, берберин из Књажевца, оптужен је због дела из § 183 крив. закона због чега је књажевачки првостепени суд отворио кривичну истрагу. Па како се не зна место становања поменутом Ђорђу, то суд расписује тражење и моли да се он потражи, па ако се пронађе да се о томе и суд извести с позивом на Бр. 9257. УБр. 13613.

Урош Обрадовић, из Мељака, побегао је од куће да не издржи 20 дана затвора, на шта је осуђен од стране општинског суда. Начелник среза посавског актом Бр. 3908 моли полицијске власти да именованог што пре потраже и да га нађеног њему стражарно упуте због тога да не би пресуда застарила. УБр. 12975.

Непознати допови ноћу између 18 и 19 тек. мес. украли су Драгићу Арнаутовићу из Велике Ласнице у округу подунавском једног коња маторог 10 година, длаке мрко-доратасте, са жигом Т. на левој страни и белегом на нози од убоја; и једну кобилу матору 5 година, са белегом на стражњој нози — од конопча, а на челу је шугава. Начелник среза посавског актом Бр. 4274 моли полицијске власти да потраже лопове и покрађу и да по закону поступе. УБр. 13484.

Јован Дамњановић, бивши шупер српског бродарског друштва пресудом поротног првостепеног суда за варош Београд од 6 септембра 1900 год. Бр. 18571 осуђен је због дела из § 299 крив. зак. на два месеца затвора. Али како је он незнано где отумарао, то се пресуда није могла извршити, па за то Упр. гр. Београда актом Бр. 13491 расписује тражење за проналазак његов и пронађе ли се, да се њој стражарно спроведе.

Станисав Батукић, из Сикола, окривљен је за крађу два вола својину Милана Милосављевића из Чубре. Али је он одмах по сазнању да га тражи полицијска власт, побегао незнано где. Начелник среза крајинског актом Бр. 4679 моли све полицијске власти да Станисава живо потраже и да га нађеног спроведу начелнику среза неготинског. Њему је 35—37 година, стаса крупног, лица округлог, очију црних, косе и браде црне. Чело му је на левој страни више левог ока улупљено од убоја. УБр. 13594.

Илија Продановић, из Чачка бивши осуђеник, који је пуштен са робије, има да издржи и две године полицијског надзора. Али је он побегао, а надзор није издржао. Начелство округа рудничког актом Бр. 6473 моли све полицијске власти да Илију потражи и нађена њему спроведу. УБр. 13557.

Гаврило Грујић, баштован из Пољане, који је решењем првостепеног пожаревачког суда од 31 августа 1894 год. Бр. 20525 био стављен под суд и у притвор за хотимично убиство — без предумишљаја Николе Илића бившег из Пругова — извршено 14 истог месеца и године. Но доцније — судским ре-

решенjem поменути Гаврило буде пуштен на јемство у слободу, коју је он злоупотребио и побегао незнано где. Поновним решенjem судским од 27 априла тек. год. Бр. 48250/00 исти је Гаврило понова стављен под суд, а ако се пронађе и у притвор. Зато првостепени пожаревачки суд актом Бр. 48250/00 моли све полицијске власти да Гаврила потраже и ако га нађу да га њему спроведу. Он је родом из Новог Сада, али је дуже времена живио у Пољани село у срезу пожаревачком као тежак. Има црне очи, смеђу косу и кратке бркове, а браду брија. УБр. 13684.

Ладислав Фалкај Ијидек, родом из Бичке у Угарској и бивши поштански разносач, проневерио је, као што смо у прошлом броју јавили, око 40.000 круна и 15 тек. мца. побегао из Б. Пеште железницом према Буру. Он има око 40 година, средњег је стаса, слабуњав, нешто мало погурен, има пуне, црне бркове и упале црне очи и испупчене јагодице, говори мађарски, немачки и нешто мало румунски, а када је побегао имао је на себи од одела: црн или плавичаст сако капут, плавичаст прслук, загасите карирани панталоне и трико кошуљу, а на глави округао сламни шешир, већ изношен. На молбу овдашњег аустро-угарског консулата, управа града Београда позива све полицијске, а нарочито погранич. власти, да Ладислава, ако га ухвате, одмах притворе и о томе

њу — Управу известе. Да би се Ладислав могао лакше пронаћи, износимо му ову слику, коју је консулат послао управи и која је од пре 8 год. с напоменом, да су Ладислављеви бркови сада многи већи, коса ређа, лице бледо-жуто и много сувље, а очи сасма упале. Помињемо још и то да главна варошка капетанија у Б. Пешти обећава 4% награде од проневерене суме лицу које прокаже или ухвати Ладислава. Акт управе града Београда Бр. 13498.

Стеван Стаменковић, ћерамиџија из Богдановца украо је коња свом другу Марјану Гмитровићу онд. на побегао. Коњ је матор 10 година, длаке мрке и у десно уво ровашен. Начелство округа крушевачког актом Бр. 5205 моли све полицијске власти, да Стевана потраже и нађена спроведу начелнику среза трстеничког. Њему је 30 година, средњег стаса, уопште плав. Био је одевен у гуњ и чакшире од седог сукна. УБр. 13762.

Јаков Достић, осуђеник из Глоговца (у округу моравском), побегао је из пожаревачког казненог завода, где је био на издржању осуде. Њему је 28 година, високог је стаса, црномањаст, црних очију, бркова обичних, црних. Био је одевен у гуњ и чакшире од црног сукна. Управа пожаревачког казненог завода актом Бр. 824 расписује тражење за проналазак његов, па ако се пронађе да се њој спроведу. УБр. 13771.

Светозар Живковић — Милосављевић, родом из М. Сугубине (у срезу трстеничком) извршио је опасну крађу, па незнано где побегао. Њему је 25 година, омален је, плав, ћосав, кад говори шушкеће. Одевен у сељачко одело (гуњ и чакшире). Начел. окр. крушевачког актом Бр. 5119 моли све полиц. власти да га потраже и с нађеним да по закону поступе. УБр. 13762.

ТРАЖИ СЕ

Тодор Павловић, бивши практикант судски, из Лесковца, 19 текућег месеца приликом спровода за Управу душевне болнице искочио је из воза на нишкој железничкој станици, па побегао незнано где. Њему је 23 године, средњег стаса, очију и косе црне, брија се, малих црних бркова (које је пређе бријао). Био је одевен у цивилном оделу. Начелство округа врањског актом Бр. 7794 моли све полицијске власти да Тодора потраже и нађена њему спроведу. УБр. 13634.

Милан Керец, који је као келнер служио код Јоце Соколовића механџије из Ратара (у округу смедеревском), побегао је од њега незнано где. Мати његова Христина молила је, да се он пронађе и њој упуту. Управа града Београда актом Бр. 13750 моли све полицијске власти, да Милана потраже и њој спроведу. Њему је 13—14 година, средњег стаса, косе плаве, зелених очију, пуних образа, ћосав. Родом је из Београда.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Видак Зелић, пробисвет и варалица, родом из Бихаћа у Босни и поданик аустро-угарски, стар 45—48 год., омаленог раста, сувоњав, плав и мало погрљен, прогнат је 18 тек мес. на свагда у Аустро-Угарску по пресуди управе града Београда Бр. 13339.

Познајући изодавна Видака као веома дрска, препредена и у сваком погледу одвећ сумњива човека, управа верује: да ће он и овога пута покушати повратак у Србију, као што је до сада већ више пута чинио, — па с тога позива све полицијске власти, да на њега, односно његов повратак, обрате најстрожу пажњу, а у случају повратка, да га казне за повраћај из прогонства и по нова прогнају. У том циљу ми и износимо ову слику Видакову, коју имамо од пре три године — када је Видак био под истрагом и у притвору управе града Београда због једног разбојништва, које је извршио у друштву са Ђорђем Сударом и Јованом Томићом, и за које је ослобођен од стране суда из недостатка доказа.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Лазар Ђорђевић, бив. покућар, родом из села Горчинца, округа пиротског, решенjem кварта палилулског Управе града Београда од 16 тек. мес. Бр. 4978, стављен је под кривичну истрагу и у притвор због крађе. На молбу поменутог кварта, који верује да је Лазар извршио још неке крађе како у Београду тако и у унутрашњости Србије, износимо му слику и молимо, како власти тако и приватна лица да доставе било кварту палилулском, било кривичном оделењу Управе града Београда, било најзад непосредно нама, све што би о Лазару, односно његовој ранијој прошлости знали. Лазар сада има 20 година; средњег је раста, добро развијен, у лицу пун. и плав. Акт Управе гр. Београда Бр. 13424.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ и ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

У овом броју, због великог рудничког округа, у «админ. подели», изостале су неке рубрике, а скраћене су и друге ствари које излазе.